



Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De scandalo tollendo, Sermo XXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

piose quod viduis deerat, suppleuerunt. Adiecit autem dominus ad confirmationem similitudinis huius, dicens: *Ille autem seruus qui cognouit voluntatem domini sui, & non se preparauit, & non fecit secundum voluntatem eius, vapulabit multis: qui autem non cognouit & fecit digna plagis, vapulabit paucis.* Ille quidem qui per conscientiam peccat, merito grauius soluit conscientiae penas: sed & iste per ignorantiae culpas, plagas ignorantiae non vitabit: Deum sicut contemnere non licet, sic non licet ignorare.

De scandalo tollendo, Sermo XXVII.

IN procinctu belli semper vigiliae sunt militum distributæ: ut insidiis nil liceat, nil pateat dolis. Perniciossissimus nimis est repentinus hostis, nam aut inscios præuenit, aut incautos præoccupat, aut opprimit dormientes. Hinc est quod Christus rex noster ante sæcula per totam sæculi noctem milites suos præmādatis vigiliarum vicibus commonuit contra diaboli, in est, veteris hostis subtilissimum dolū: cōtra latentes impetus vitiorū: cōtra criminū insidiās irruētes, cōtra scandala quæ nobis variis oriūtur ex causis, cōtra tētamenta præsentis vitæ, contra vrētes acies sæculariū pressurarū, taliter admonēdo: Vigilate & orate, ne intrētis in tentationē. Et statuēs qualiter vigilaretur: ad- *Mat. 26.*
Luc. 12.
iecit. Et si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vi-
gilia venerit, & ita inuenerit, beati sunt servi illi, quos cum venerit, inuenerit vigilantes. Et plane beati, quia qui vigilant & anticipant dolos hostiū, de domini sui gloriabuntur aduentū. Hodie tamen dominus ipsas nostrorum ducū contra scandala exuscitauit, & armauit excubias: dicendo ad discipulos: *Impossibile est ut non veniant scandala.* Hoc est, impossibile est ut non veniant hostes. Et primum fratres scire nos conuenit *Luc. 17.*
scandala

scandalā hæc quid sint. Scandalorum genera sunt diuersa , & prima sunt illa quæ diaboli fraus parturit; Secunda sunt, quæ generat calliditas humana. Tertia sunt, quæ patit ipsa ex nobis suspicax & inculta natura. Et à diabolo sunt illa quæ fallunt specie , quæ prætendunt bona , cùm mala inferant: sicut illud ad

Gen. 3. Adam, cùm nobis humana abstulit, dum diuina pro-
Mat. 16. mittit. Et illud, quod per Petrum : Non tibi hoc erit dominus: triumphum crucis vacuare contendit, cùm seruere se nimio amore mentitur. Nam cum dominus loqueretur passionis suæ gloriam: respondit pér Petrum, Non tibi hoc erit domine:venenum quam dulce serpentis:ante facit militem regis sui negare victoriā, seruus ipse dominum quam negaret: vnde dominus seruum post se mittit, scandalum remittit auctori: dicendo ad Petrum, Vade post me:& diabolo, Satanás scandalum mihi es. Et verè post dominum vadit Petrus, quia vt eum sequeretur ad cælum, cruce resupinus ascendit. Sed & illud est scandalum

tale quod fecit Iudeis. Nam lapidem firmatidis vestigis latum, in totam sulcauit,& exasperauit offendit: & totius fundamenti petram vertit in scandalum, vt esset miseris ad ruinam. Ecce pono, inquit, in Sion lapidem offendit & petram scandali, Hinc est quod

Ez. 8. Psalmista anxia supplicatione depositit: Custodi me à laqueo quem statuerunt mihi: & à scandalis operantia iniquitatem. Et quia transilierat offendit, scandalum vicerat, taliter gloriatitur. In petra exaltasti me, & deduxisti me, quia factus es spes mea. Diximus pri-

Ps. 140. mum genus scandali: dicamus & secundum quod de humana calliditate diximus euenire. Scandalum populo Israelitico Balaam diuinator obiecit, quando bellatoribus non cum ferratis viris, sed cum puellis toto lenocinio fucatis occurrit: vt arima vitteret in luxum;

Num. 31.

Apoc. 2.

luxum, triumphum mutaret in infamiam, & in reatum
 reatus deuocaret vltores: & ad summam prophana-
 rec totam de turpitudine sanctitatem. Hinc est quod
 eum Moyses tali notauit sententia cum puniret. Et
 Balaam, inquit, diuinum occidite: quia hic misit scan-
 dalum ante filios Israël. Scandalum molitus est Iero- 3. Reg. 12.
 boam, qui ex auro vaccas populo in Deos figmento
 miserabili collocavit, ne Deum viuum, ne verum té-
 plum, ne diuinam legem, ne legitimos reges, ne pa-
 trios ritus quæreret: sic populus mancipatus errori
 scandalum facit iuxta Apostolum: cum quis idolis 1. Cor. 1.
 immolata quasi nihil nocitura manducat, & insensa-
 tos lapides, & ligneos Deos, qui neque sanctificare,
 neque polluere quid possunt, tali facto aestimat debere
 contemni. Sed quod ille fidei arbitratur exemplum,
 fit ignorantibus erroris occasio, quia non ad contem-
 ptum, sed ad cultum prouocat nescientes, & conuiuiū
 religionis rideri facit insciis, quos sciens studio deri-
 sionis absunit. Vnde bene Apostolus concludit, & a-
 perit. Et peribit infirmus in tua sciētia frater, propter
 quem Christus mortuus est. Tertium genus est scan-
 dali, quod nobis nostris generatur ex sensibus, cùm
 fallimur oculis, cùm decipimur auditu, capimur odo-
 re, & sapore vitiamur. Vnde Euā vetiti & lethalis sibi Gen. 1.
 sic gustu est sauciata, sic visu. Et vidit inquit, mulier
 quod bonum est lignum ad manducandum, & quod
 gratum oculis ad videndum, & speciosum est ad in-
 tuendum. Bene ergo dominus adiecit scandalizare
 sensus ipsos, dicendo: *Si scandalizauerit te oculus tuus,* Mar. 9.
aut manus tua, abscede, & proiice abs te: melius est tibi sine
oculo & manu venire ad vitam, quam toto corpore ingredi
in gehennam. Et quoniam dominus lapsus, & vitia iusse-
sit sic nos secare, non membra: tamen si hoc Euā ma-
ter humani generis sic fecisset: melius sine oculo &
manu

manu in vitam venisset, quam totam posteritatem suam lamentabilem misisset in mortem. Cauere ergo oportet nos fratres, ne scandalum faciamus alij, ne vel ipsi alio faciente patiamur. Scandalum est quod offendit sensus, quod mentem turbat, quod confundit intelligentiae puritatem. Scandalum est, quod diabolū fecit ex angelo, quod ex Apostolo reddidit proditorem: quod inuexit peccatum mundo, quod hominem deduxit ad mortem: audi dominum dicentem,

Mat. 18. *Væ mundo à scandalis.* Scandalum sanctos tentat, fatigat incautos, incautos deiicit, confundit omnia, perturbat omnes: & licet in præsenti loco dominus de scandalō suæ passionis loquatur, & Iudam denotet per quem venit ipsum scandalum scandalorum: tamē

Luc. 15. ne quis in hoc deueniret, admonuit, dicendo: *Impossibile est ut non veniant scandalata: vñ tamen illi per quem veniunt.* Bonū est illi si lapis molaris appendatur collo eius, & proiiciatur in mare, quā scandalizet vñ de pusillis istis. Quare non lapis, sed lapis molaris? quia lapis molaris dum triticū terit, dū farinā fundit, à polline furfurem dum secernit, panem piè laborantibus subministrat. Bene ergo illi, qui eligit minister scandali magis esse, quam pacis, ad collum lapis alligatur molaris: ut hoc illum ad mortem trahat, quod illum trahere debuisset ad vitam: quia sensus ad vitam datus, mortis conuertit in scandalū, si adēdo aliud videre, aliud audire, aliud sc̄tire, aliud sapere, quā erat in Christo, quā erat in scientia salutari. Hinc angularē lapidē, hinc adiutorij lapidē, hinc lapidē sine manibus abscissum, quod

Isaia 28. *Reg. 7.* *Dan. 2.* est Christus: sic pusillorum circuit & traxit ad scandalum; ut non panem vitæ, sed panem lachrymarum conficeret, & doloris: sicut Propheta testatur, dicens:

Psal. 126. *Qui manducatis panem doloris.* Bene ergo illi, sicut *Aar. 18.* alibi dixit: *Vt mola asinaria alligetur collo eius: & inde sumat*

de sumat pœnam, vnde sumpsit & sensum, & exēque-
tur iumentis insipientibus, qui noluit hominibus su-
perna sapientibus comparati.

*De Mattheo & Christo cum publicanis manducante,
Sermo XXVIII.*

Quod si virtutibus cognata paupertas, terrena & cælestis comprobat disciplina, Athleta ad luctamen nudus accedit, confligit cum fluctibus nauta nudus, miles in acie non nisi expeditus assistit: qui tendit ad philosophiam: totum quod in rebus est, antè contemnit. Est ergo virtutibus cognata paupertas: & si paupertas virtutum parens, virtutum socia sic habetur, sapere conuenit: quare Christus ad virtutis officium pauperes sic elegit. Petrus & Andreas, Iacobus & Ioannes, germanitas combinata, immò congreginata paupertas, in Apostolorum principes eliguntur pauperes sensu, loco humiles, viles arte, obscuri vita, labore communes, addicti vigiliis, fluctibus mancipati, negati honoribus, iniuriis dati, præsidio retis, solo piscium captu victum, vestitumque conquirentes. Sed in istis quantum viliis mundanus videbatur aspectus, preciosas tantum animas Dei intuitus tunc videbat. Erant censu pauperes, sed innocentia locupletes: loco humiles, sed sanctitate sublimes: viles arte, sed simplicitate preciosi: obscuri vita, sed vita merito perlucentes: labore communes, sed proposito singulares: addicti vigiliis, sed ad cælestes victorias iam vocati, fluctibus mancipati, sed fluctibus non demersi: negati honoribus, ditati magis honoribus, non negati: iniuriis dati, sed iniuriis non relieti: captores piscium, sed pisca- Mat. 4.tores hominum: ut vitalis escæ iactu, ut hamo cælestis verbi,